

DRUGA STRANA MEDALJE SOCIJALNO UGROŽENIH Policijska pratnja nekad je jedini način da socijalni radnici obiđu korisnike

Objavio **Martina Čapo** - 27. kolovoza 2020.

★★★★★ 5 (1)

DARUVAR – Osim lokalnih i regionalnih samouprava, te zajednice i okruženja, u problematiku socijalno ugroženih osoba možda su najviše uključene ustanove poput Centara za socijalnu skrb. Upravo su djelatnici Centara često na prvoj liniji fronte i dežurni krivci za sve ono što pojedini socijalno ugroženi imaju, odnosno nemaju. Stoga smo pokušali doći do osnovnih informacija o tome kako gledaju na svoj posao i s kakvim se sve izazovima svakodnevno susreću.

Centar za socijalnu skrb Daruvar pokriva Grad Daruvar i općine Dežanovac, Sirač, Đulovac i Končanica, što ukupno čini više od 22 tisuće stanovnika. Ukupno imaju 20-ak zaposlenika, a njih devet su socijalni radnici.

FOTO: UNSPLASH

-Jedini smo u Hrvatskoj, uz još jedan Centar za socijalnu skrb u Istri, koji ima terenski tim za starije osobe – tri njegovateljice. To smo ostvarili na temelju vlastite inicijative jer smo još nakon Domovinskog rata godinama ukazivali na problem starijih osoba koje žive usamljeno, dislocirano, bez mogućnosti zadovoljavanja njihovih temeljnih životnih potreba u njihovom domu, u kojem žele ostati. Kao ustanova smo ukazali na važnost osiguravanja usluga u njihovom domu, prevenciju institucionalizacije, odnosno njihovog izmještanja iz vlastitog doma i smještanja u ustanovu i od nadležnog ministarstva dobili pravo na zapošljavanje četiri radnice koje pružaju navedene usluge pomoći u kući. Jednu ovakvu radnicu ima i odnedavno osnovani Centar za socijalnu skrb Grubišno Polje koji je 20 godina bio naša podružnica. Naime, prilikom razdvajanja su „naslijedili“ jednu našu radnicu za pružanje pomoći u kući – kazao nam je ravnatelj daruvarskog Centra za socijalnu skrb dodavši kako svi stručni radnici svakodnevno rade s korisnicima. U odnosu na pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta nedostaje im još nekoliko stručnih radnika za neposredni stručni rad s korisnicima, točnije dva socijalna radnika, te jedan psiholog. -Kada bi bili u cijelosti stručno kompletirani, mogli bismo puno bolje zadovoljiti sve potrebe naših korisnika, prvenstveno ostvarivanje različitih vrsta prava, sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi, Obiteljskom zakonu i ostalim propisima – iskren je Kovačić koji naglašava kako godišnje brinu o oko dvije tisuće različitih vrsta korisnika.

FOTO: UNSPLASH

Kad je riječ o načinu na koji su određeni zakoni posloženi, Kovačić tvrdi da su odredbe zakona uglavnom dobre i postavljene tako da se može postupati po istima. Međutim, upozorava, ponekad zbog prevelikog broja ovlasti koje imaju centri za socijalnu skrb, nije moguće najkvalitetnije obaviti posao.

-Smanjenje broja ovlasti bi svakako bilo poželjno i olakšalo bi posao stručnjacima u centrima za socijalnu skrb. Kada su, pak, u pitanju novčana davanja, istina je da postoji opasnost da pojedini korisnici postanu pasivni što se tiče traženja zaposlenja i pokušaja rješavanja svojih financijskih poteškoća jer su na neki način „zbrinuti“. Slična situacija se ponekad događa i u radu s korisnicima u području zaštite djece, braka i obitelji. Riječ je o povremenom očekivanju da će „sustav“ (s obzirom da je umiješan), zamijeniti roditeljske obaveze, što je u stvari netočno. Sustav socijalne skrbi ima zadatak da adekvatno pomogne, a ne da zamijeni roditeljske obaveze i odgovornosti. U ovakvim situacijama stručnjaci u Centrima za socijalnu skrb, prvenstveno socijalni radnici, mogu koristiti i druge mehanizme kojima pomažu korisnicima koji se nađu u socijalno-zaštitnoj potrebi. Tu prvenstveno mislim na savjetodavni rad kojim se korisniku ukazuje na važnost odgovornog ponašanja kako bi se što više preuzela odgovornost za vlastiti život, kako bi se ublažila i spriječila socijalna ugroženost – osobito

socijalna ugroženost djece i odraslih osoba o kojima je potrebno brinuti – upozorava ravnatelj Kovačić na neke od krucijalnih problema s kojima se susreću u svom radu. Budući da je rad na terenu često jedan od najizazovnijih zadataka jer su socijalni radnici izloženi okolini, često puta i gnjevu pojedinih, sustavom nezadovoljnih, korisnika, pitali smo ravnatelja Kovačića na koji način reagiraju ukoliko iskrnsne naplanirani problem ili neugodnost.

FOTO: UNSPLASH

-Što se tiče rada na terenu, on je, ako se voli vlastita profesija, prije svega zanimljiv, no istovremeno je i jako zahtjevan. Riječ je o neposrednom kontaktu s korisnikom u njegovom okruženju gdje se dobivaju i saznaju dragocjene informacije o sveukupnim životnim okolnostima korisnika. Ponekad je taj rad rizičan i na terenu i u uredu, jer neki korisnici u određenim okolnostima, npr. kada gube neka svoja prava koja su dotad imali ili kada misle da „sustav radi protiv njih“, kada vjeruju da ih se ne razumije dovoljno i slično, imaju sklonost verbalnoj i fizičkoj agresiji. U slučaju procjene izrazitog rizika rada na terenu moguće je osigurati policijske službenike koji mogu biti u našoj pratnji s ciljem osiguranja naše fizičke zaštite – istaknuo je Kovačić dodavši kako takvu vrstu zaštite povremeno koriste, ovisno o procjeni.

Budući da imaju širok spektar djelovanja, zanimljivo je javnosti prezentirati koji dio posla je socijalnim radnicima najosjetljiviji.

-Teško je izabrati granu stručnog rada koja je najzahtjevnija ili najteža. Tradicionalno je uvriježeno da je rad na zaštiti djece, braka i obitelji najrizičniji. To je doista složen, naporan i težak posao, zahtjeva visoku stručnost, educiranost, znanje i empatiju za korisnike, vrlo je rizičan, osobito u radu s obiteljskim nasilnicima. Stručni radnici koji rade na ovim poslovima doista rade u složenim i zahtjevnim okolnostima. No i druge vrste stručnog rada su također „teške“, npr. rad s odraslim osobama koje su lišene poslovne sposobnosti, koje treba smjestiti u odgovarajuću ustanovu, koje imaju ograničene intelektualne kapacitete. Rad s osobama koje primaju novčane naknade s osnove siromaštva ili s osnove prevencije siromaštva, također je vrlo naporan. Postupak utvrđivanja ovih činjenica je vrlo složen. Stručni radnici Centara za socijalnu skrb su općenito često izloženi nezadovoljstvu korisnika, osobito ako ne dobivaju ono što misle da im pripada ili ako gube ono što im je pripadalo – iskren je Kovačić koji smatra važnim prevenirati sagorijevanje na radnom mjestu. Najbolju prevenciju tome svakako vidi u visokoj profesionalnoj empatiji i dobrom poznavanju propisa.

-Ovo dvoje u sinergiji u velikoj mjeri preveniraju mnoge rizične situacije. Naravno, neovisno o tome, rizične situacije su još uvijek moguće jer ovise i o korisnicima i njihovim izborima. Važno je biti i proaktivan u vezi vlastite profesije kao i djelatnosti. Mislim da je naš Centar za socijalnu skrb dobar primjer u tom smislu. Najmoderniji smo kada je riječ o uvjetima rada, imamo novu zgradu izgrađenu prije 10-ak godina u suradnji s državnim institucijama i Svjetskom bankom, svaki radnik ima vlastiti ured za rad s korisnicima, imamo nekoliko prostorija za grupni rad te jednu konferencijsku dvoranu. Također imamo dovoljan broj službenih automobila za podmirenje svih vrsta stručnog i ostalog rada u ustanovi. Osobito smo ponosni što smo jedan od Centara koji nemaju veliki nedostatak stručnih radnika. Na tome smo kontinuirano radili, u suradnji s nadležnim ministarstvom. Svatko u našoj ustanovi, svatko u svom dijelu, svi naši radnici, čine najviše i najbolje što mogu u interesu svih naših korisnika, s ciljem da im se pravovremeno osigura adekvatno pravo ili usluga. Stoga koristim ovu priliku da im svima zahvalim na njihovom požrtvovnom radu – zaključio je Kovačić.

Inače, Kovačić je ravnatelj daruvarskog Centra za socijalnu skrb u čijoj nadležnosti je i Općina Đulovac, jedna od lokalnih samouprava gdje Centar, nažalost, ima puno posla. O dobroj suradnji Centra s lokalnom samoupravom Đulovac, ali i zaposlenicama Pomoći u kući koje su prvi lanac do korisnika, već smo pisali u prethodnim nastavcima ove nimalo jednostavne problematike. Puno je nepoznanica, upiranja prstom i traženja dežurnog krivca, no ipak tračak nade postoji. Istina je da je riječ o začaranom krugu kojeg čine socijalno ugroženi, Općine i Gradovi, ustanove poput Centara za socijalnu skrb, te mi osobno kao društvo, no ukoliko se svi segmenti resetiraju i krenu u novi dan s ciljem da teoriju provedu u praksu, mi itekako imamo veliku šansu i postotak ovo društvo "ozdraviti". (Martina Čapo)

(Dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autorice)

*Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije

Sviđa ti se ovaj članak?

Dodaj zvjezdicu za ocjenu

Prosječna ocjena 5 / 5. Ukupno glasova: 1